

JURIS PRU DENTIE

LCG WMS:

'MR HEEFT NIETIGHEID TERECHT INGEROEPEN'

Een bevoegd gezag besloot aan één van zijn scholen de klassen 5 en 6 Latijn en de klassen 5 en 6 Grieks samen te voegen. De mr¹ van deze school meende dat dit besluit neerkomt op een wijziging van de lessentabel en van het schoolplan, waarvoor de instemming van de mr vereist is. Omdat het bevoegd gezag geen instemming had gevraagd, deed de mr een beroep op de nietigheid van het besluit. Vervolgens stapte de mr naar geschillencommissie.

Hilde Mertens

Standpunt mr

De mr betoogde dat de zesde klas vwo een verplicht examenprogramma voor het vak Latijn heeft, waarvan hoogstens 25 procent geschikt is voor de leerstof van de vijfde klas. De stof die behandeld moet worden in klas 5 en 6 ligt volgens de mr ver uit elkaar. Door het beperkte aantal uren Latijn in klas 2 tot en met 4 moet in klas 5 de basiskennis van de leerlingen nog worden uitgebreid en afgerond. De huidige vier uur per week zijn eigenlijk al ontoereikend. De stof is zo abstract en moeilijk, dat zelfstandig werken door de leerlingen zonder docent niet toereikend is. De samenvoeging van de groepen betekent een halvering van de effectieve lestijd en is dus een wijziging van de bestaande lessentabel. Het besluit heeft ook consequenties voor de formatie en het schoolplan. Het gaat niet alleen om een organisatorische wijziging van het lesrooster. De mr verzoekt de geschillencommissie het bevoegd gezag de plicht op te leggen zich te onthouden van handelingen die strekken tot uitvoering of toepassing van het besluit.

Standpunt bevoegd gezag

Het verweer van het bevoegd gezag was dat de samenvoeging bedrijfseconomische redenen heeft, omdat de school al jaren financiële problemen heeft. Hoofdoorzaak hiervan is het te hoge aantal onderwijshuren terwijl er in de bovenbouw veel onrendabele uren zijn. De samenvoeging is geen wijziging van de lessentabel of het schoolplan, zodat de mr geen instemmingsrecht heeft. Het aantal uren dat de leerlingen Grieks en Latijn krijgen, blijft immers gelijk. Het enige verschil is dat de betrokken leraren aan een kleine klas gedifferentieerd les gaan geven. Ook heeft de mr geen instemmingsrecht omdat het om een tijdelijke maatregel gaat.

De geschillencommissie

De mr heeft binnen zes weken na het besluit tot samenvoeging de nietigheid van dat besluit ingeroepen en de geschillencommissie verzocht aan het bevoegd gezag de plicht op te leggen zich te onthouden van handelingen die strekken tot uitvoering of toepassing van het nietig besluit tot samenvoeging. De vraag die de geschillencommissie eerst moest be-

antwoorden, was of het een besluit is waarvoor de mr instemmingsrecht heeft. De commissie oordeelde dat de samenvoeging geen wijziging in de lessentabel inhoudt, omdat het aantal lessen Latijn en Grieks voor de leerlingen van de klassen 5 en 6 niet wijzigt. Maar de samenvoeging houdt wel een materiële wijziging van het schoolplan in. Het schoolplan en de schoolgids moeten informatie bevatten die nodig is voor een dialoog tussen school en omgeving over de kwaliteit van het onderwijs. Keuzes ten aanzien van de leerstof omvatten niet alleen de inhoud van het curriculum. Het onderwijsbeleid van de school komt ook tot uitdrukking in de wijze waarop zij de leerstof aanbiedt en de verdeling van de leerstof per vak, afdeling en schooljaar. De leerlingen van deze school krijgen in het derde leerjaar bij de keuze van de profielen een disclaimer voorgelegd waarin staat dat voor een keuzevak een minimum aantal leerlingen van 18 is vereist. Bij minder leerlingen kan de school besluiten het keuzevak niet te geven of andere maatregelen te nemen. Maar voor de vakken Grieks en Latijn van het gymnasium geldt deze disclaimer niet. Volgens de geschillencommissie is het besluit de leerlingen van de klassen 5 en 6 gezamenlijk hun lessen in de klassieke talen te laten volgen onlosmakelijk verbonden met de kwaliteit van het geboden gymnasium onderwijs op de school. Het is een besluit dat veel gymnasiumleerlingen treft. De samenvoeging van de klassen heeft invloed op de wijze waarop de leerstof wordt aangeboden, de verdeling van de leerstof en de begeleiding van de leerlingen in algemene zin. De vakken Latijn en Grieks vormen de kern van de gymnasiumopleiding. Door de samenvoeging raakt de school die kern. Bij dergelijke ingrijpende besluiten is het bevoegd gezag verplicht via het schoolplan

en de instemmingsbevoegdheid van de mr, de dialoog met ouders, leerlingen en personeel aan te gaan. Het bevoegd gezag had het besluit ter instemming voor moeten leggen om deze dialoog te kunnen voeren. De samenvoeging komt dus neer op een wijziging van het schoolplan, waarvoor de mr instemmingsrecht heeft (artikel 10 lid 1 onder b Wms). Omdat de mr niet om instemming is gevraagd en binnen de termijn van zes weken tegenover het bevoegd gezag schriftelijk een beroep op de nietigheid van het besluit heeft gedaan, is het besluit tot samenvoeging nietig. De geschillencommissie legt het bevoegd gezag de plicht op zich te onthouden van handelingen die strekken tot uitvoering of toepassing van dit nietige besluit voor het schooljaar 2018-2019.

Commentaar

Deze casus is een schoolvoorbeeld van hoe de regeling rond de nietigheid in de Wms werkt. Is er geen instemming gevraagd of gekregen voor een besluit waarvoor de mr instemmingsrecht heeft, dan kan de raad tegenover het bevoegd gezag schriftelijk de nietigheid van het besluit inroepen (artikel 32 lid 3 Wms). Dit moet binnen zes weken nadat het besluit is genomen gebeuren. Vervolgens kan de mr de geschillencommissie vragen het bevoegd gezag de plicht op te leggen zich te onthouden van handelingen die strekken tot uitvoering of toepassing van het nietige besluit (artikel 32 lid 4 Wms). In deze casus moest de geschillencommissie eerst beoordelen óf er wel sprake was van een instemmingsplichtig besluit. Is dat niet het geval, dan heeft een beroep op de nietigheid geen zin. In dit geval was er wel sprake van omdat het besluit neerkomt op een wijziging het schoolplan, waarvoor de mr instemmingsrecht heeft (artikel 10 lid 1 onder b Wms). Omdat ook aan de termijn van

zes weken voor het inroepen van de nietigheid was voldaan, legde de geschillencommissie het bevoegd gezag het verbod op om het nietige besluit uit te voeren. Een bevoegd gezag kan ook een besluit nemen zonder de mr vooraf om advies te vragen terwijl dat wel had moeten. In dat geval moet de mr zich binnen zes weken tot de geschillencommissie wenden en aangeven welk advies hij had uitgebracht als daarom was gevraagd. De geschillencommissie beoordeelt dan of het bevoegd gezag alle betrokken belangen afwegende in redelijkheid tot zijn voorstel is gekomen en doet vervolgens de uitspraak of het betrokken besluit al dan niet in stand kan blijven. De commissie kan het bevoegd gezag daarbij verplichten bepaalde gevolgen van dat besluit ongedaan te maken en na te laten handelingen te verrichten of te doen verrichten ter uitvoering van het besluit of van onderdelen daarvan (artikel 34 Wms). <

1 Het ging hier formeel om een deelraad, maar omdat deze in de casus dezelfde rechten heeft als een mr, is besloten van een mr te spreken.

INFO

MEER INFORMATIE

Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, uitspraak d.d. 16 juli 2018, inzake 108261, zie www.onderwijsgeschillen.nl

OVER DE AUTEUR

Mr. Hilde Mertens is directeur/bestuurder van de Stichting Onderwijsgeschillen te Utrecht.